

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R.N. Butter

BEL/GLK

Telefoonnummer +31235145225

ruud.butter@noord-holland.nl

1 | 6

Betreft: Aanbieden plan van aanpak en bestuurlijke duiding van de bestuurlijke verkenning naar de samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Noord-Holland

Verzenddatum

25 JUNI 2026

Kenmerk

GLK160626RBU1

Geachte leden,

Uw kenmerk

Hierbij verzoeken wij u deze brief (met bijlagen) ter bespreking op de B-agenda van de commissie Leefomgeving van 27 augustus 2026 te plaatsen.

Inleiding

Met deze brief informeren wij u over de vervolgstap in de uitwerking van de bestuurlijke verkenning naar de samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Noord-Holland. In aansluiting op onze eerdere brief bieden wij u hierbij de gezamenlijke bestuurlijke duiding van het rapport Hoes en het bijbehorende plan van aanpak aan.

In onze eerdere brief (GLK30032026RBU1/23 april 2026) hebben wij aangegeven dat wij samen met de omgevingsdiensten toewerken naar een nadere uitwerking van de aanbevelingen uit de verkenning, met als doel te komen tot een versterkt en toekomstbestendig stelsel voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in Noord-Holland.

De verdere uitwerking van de bestuurlijke verkenning vindt plaats in samenhang met het traject gericht op het vergroten van de robuustheid van de individuele omgevingsdiensten. Deze trajecten lopen parallel aan elkaar en vragen beide om inzet van capaciteit en tijd. In dit licht achten wij het van belang u ook op hoofdlijnen te informeren over de stand van zaken ten aanzien van de robuustheid van de diensten.

Op dit moment werken de omgevingsdiensten, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, aan het versterken van hun organisatorische, inhoudelijke en financiële basis. Hierbij wordt onder meer ingezet op het verbeteren van de uitvoeringskracht, het borgen van voldoende specialistische kennis en het vergroten van de weerbaarheid van de organisaties. Met de uitwerking van het rapport-Hoes en het gezamenlijke initiatief dat daaruit voortvloeit, wordt daarnaast beoogd een volgende stap te zetten in de toekomstbestendigheid van het

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

stelsel, onder meer door het versterken van de onderlinge samenwerking en het beter benutten van schaal- en kennisvoordelen.

Wat vragen wij aan de commissie?

Wij verzoeken u kennis te nemen van de bestuurlijke duiding en het plan van aanpak, en vragen u een signaal of wens mee te geven aan het college van Gedeputeerde Staten ter ondersteuning van de vervolgstap en de verdere uitwerking.

Om welk GS-besluit gaat het?

23 juni 2026, Vervolg bestuurlijke verkenning samenwerking OD's Noord-Holland

Op welk door PS vastgesteld beleidskader is dit voorstel gebaseerd of wat is de wettelijke grondslag voor dit voorstel?

Provinciale Staten van Noord-Holland (PS) hebben op 30 juni 2025 de motie 'Onderzoek naar samenvoeging Omgevingsdiensten Noord-Holland' aangenomen. Hiermee verzoeken PS Gedeputeerde Staten (GS) in dit onderzoek de organisatorische scheiding tussen vergunningverlening enerzijds en toezicht en handhaving anderzijds te betrekken. Op verzoek van de provincie als opdrachtgever heeft Onno Hoes onderzoek gedaan of dit realistisch is en of hier een bestuurlijke wens en draagvlak voor bestaat en wat dit dan zou betekenen voor de samenwerkingsopties.

Is dit voorstel eerder behandeld in een commissie of in PS?

Op 19 januari 2026 is het rapport bestuurlijke verkenning Onno Hoes naar samenwerking omgevingsdiensten Noord-Holland besproken in de commissie leefomgeving.

Stand van zaken robuustheid

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)

De OD NZKG voldoet reeds aan de robuustheidscriteria. Daarmee ligt de focus niet op het behalen van de basisvereisten, maar op het bestendigen en waar nodig verder versterken van de organisatie. De OD NZKG blijft zich daarbij actief verhouden tot landelijke ontwikkelingen en zet in op verdere samenwerking binnen Noord-Holland.

Omgevingsdienst Noord Holland Noord (OD NHN)

De OD NHN heeft in 2024 een plan van aanpak vastgesteld met een gefaseerd doorontwikkelpad richting robuustheid en verdere versterking. De benodigde structurele middelen bleken aanvankelijk lastig te organiseren, maar halverwege 2025 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld om een start te maken. Met de begroting vanaf 2027 wordt voorzien in structurele dekking, waarmee naar verwachting aan de robuustheidscriteria wordt voldaan, zij het enkele maanden na de landelijke deadline. Parallel hieraan blijft de OD NHN aangesloten bij

landelijke ontwikkelingen en wordt actief ingezet op samenwerking met de andere Noord-Hollandse omgevingsdiensten.

Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek (OFGV)

Uit de 0-meting in 2024 bleek dat de OFGV nog niet aan alle robuustheidscriteria voldeed. In de Kadernota 2025 en het Ontwikkelplan OFGV zijn de ontbrekende basistaken en benodigde verbeteringen in beeld gebracht en bestuurlijk vastgesteld, waarna de uitvoering is gestart.

Deze uitvoering heeft ertoe geleid dat de basistaken gefaseerd zijn ingebracht en het Ontwikkelplan per 1 april 2026 is afgerond. In april 2026 heeft de OFGV de eindrapportage robuustheid aangeboden aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, met de onderbouwing dat aan de criteria wordt voldaan. Het oordeel van het ministerie wordt in oktober 2026 verwacht.

Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)

ODIJ is in 2024 gestart met het programma *Toekomstbestendig OD IJmond*. Binnen dit programma wordt onderscheid gemaakt tussen 'toekomstbestendig' en 'robuust'. Onder toekomstbestendigheid wordt verstaan dat de dienstverlening aan de deelnemers niet alleen op dit moment op orde is, maar ook in de komende vijf tot tien jaar geborgd blijft. Tegelijkertijd wordt toegewerkt naar het voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria. De verwachting is dat ODIJ, mede op basis van de vaststelling van de begroting 2027, per 1 januari 2027 zelfstandig aan deze criteria kan voldoen, met uitzondering van het omzetcriterium van € 16,5 miljoen.

Om zowel toekomstbestendig als robuust te worden, heeft het bestuur opdracht gegeven om verschillende toekomstscenario's te onderzoeken en uit te werken. Dit jaar worden drie scenario's verder uitgewerkt:

- Fusie met een robuuste omgevingsdienst (momenteel ODNZKG)
- Zelfstandig toekomstbestendig (deelnemers brengen resterende milieutaken en/of de VTH-bouwtaken in).
- Versterken van het stelsel door federatieve samenwerking (Onno Hoes-rapport)

Deze scenario's worden zorgvuldig onderzocht op haalbaarheid, bestuurlijke wenselijkheid, financiële consequenties en effecten op de kwaliteit van dienstverlening.

Proces en gezamenlijke aanpak

Sinds december 2025 hebben de provincie en de omgevingsdiensten intensief samengewerkt om te komen tot een gedeelde interpretatie van het rapport Hoes en een passende vervolgaanpak. Het rapport biedt richting, maar laat op onderdelen ruimte voor verschillende interpretaties, bijvoorbeeld waar het gaat om de mate van samenwerking, de invulling van governance en de rolverdeling tussen de betrokken partijen.

Om tot een gezamenlijk en gedragen beeld te komen, zijn in de afgelopen periode meerdere sessies op directieniveau georganiseerd. In deze sessies is het rapport vanuit verschillende invalshoeken besproken en zijn verschillen in perspectief expliciet gemaakt en overbrugd. Dit proces heeft tijd en zorgvuldigheid gevraagd, maar heeft geleid tot een gezamenlijke duiding die als basis dient voor verdere uitwerking en bestuurlijke besluitvorming.

Deze samenwerking heeft geleid tot:

- Een gezamenlijke bestuurlijke duiding van het rapport, als basis voor verdere besluitvorming;
- Een plan van aanpak waarin de vervolgstappen, werksporen en governance zijn uitgewerkt.

Het regionaal bestuurlijk VTH-overleg Noord-Holland treedt hierbij op als opdrachtgever voor de verkenning en het vervolg en heeft richting gegeven aan en gevraagd om deze gezamenlijke uitwerking.

Bestuurlijke duiding: richting en betekenis

De gezamenlijke duiding laat zien dat de richting van het rapport Hoes bij de betrokken partijen in algemene zin op herkenning en aansluiting kan rekenen. De analyse en aanbevelingen sluiten op hoofdlijnen aan bij de opgaven waar het VTH-stelsel voor staat. Tegelijkertijd wordt het rapport nadrukkelijk gezien als een startpunt voor verdere uitwerking, en niet als een eindbeeld. Het rapport biedt richting en benoemt kansrijke ontwikkellijnen, maar vraagt op belangrijke onderdelen nog nadere concretisering, bijvoorbeeld ten aanzien van governance, samenwerkingsstructuren en de praktische inrichting van instrumenten zoals het één loket en gezamenlijke sturing. Daarbij geldt dat de vier omgevingsdiensten elk vanuit een verschillend vertrekpunt toewerken naar de beoogde robuustheid, waardoor eerst passende maatregelen zijn getroffen om deze uitgangsposities op orde te brengen.

De gezamenlijke opgave ligt daarmee in het vertalen van deze strategische lijnen naar concrete keuzes, werkafspraken en uitvoerbare stappen. Daarbij is afgesproken om dit gefaseerd en pragmatisch te doen, met ruimte om te leren en bij te sturen.

Het rapport markeert daarmee geen eindpunt, maar het begin van een gezamenlijke ontwikkelrichting naar een meer samenhangend en toekomstbestendig VTH-stelsel in Noord-Holland, waarin samenwerking, gezamenlijke sturing en uniformering centraal staan.

De kern van de duiding is dat:

- Intensievere samenwerking noodzakelijk is om maatschappelijke opgaven goed aan te kunnen;
- De ontwikkeling gefaseerd en pragmatisch plaatsvindt, met ruimte om te leren en bij te sturen;
- De komende fase in het teken staat van concrete uitwerking en bestuurlijke verankering.

Plan van aanpak: uitwerking en structuur

Het plan van aanpak vertaalt deze richting naar een concreet en bestuurlijk hanteerbaar vervolgtraject. Het biedt structuur en focus in de verdere uitwerking door de belangrijkste thema's te benoemen, een heldere organisatie van de uitwerking in te richten en een route naar bestuurlijke besluitvorming uit te werken.

Daarbij maakt het plan inzichtelijk welke stappen op korte en middellange termijn worden gezet, welke producten worden opgeleverd en hoe wordt toegewerkt naar besluitvorming in de verschillende bestuurlijke gremia. Ook wordt uitgewerkt hoe de samenwerking tussen provincie en omgevingsdiensten wordt georganiseerd, met duidelijke rollen, werksporen en een gefaseerde aanpak.

Op deze manier vormt het plan van aanpak de brug tussen de strategische richting uit het rapport Hoes en de concrete uitwerking in de praktijk.

De uitwerking richt zich op:

- Het aanbrengen van focus in de belangrijkste thema's;
- Het organiseren van een heldere uitwerkingsstructuur;
- Het voorbereiden van bestuurlijke besluitvorming.

In het plan is gekozen voor een gefaseerde aanpak, gericht op het stapsgewijs versterken van de samenwerking. Op basis van opgedane ervaringen wordt gezien in hoeverre aanvullende organisatorische stappen wenselijk zijn. De uitwerking vindt plaats langs verschillende werksporen, waaronder governance, één loket, data en expertise en ketensamenwerking. Partijen geven hier in gezamenlijkheid uitvoering aan, waarbij de provincie een faciliterende en coördinerende rol vervult en de omgevingsdiensten, vanuit hun expertise, bijdragen aan de inhoudelijke uitwerking en uitvoerbaarheid.

Planning en vervolg

Het plan van aanpak kent een gefaseerde planning:

- **Fase 0 (tot de zomer):** vaststellen van het plan van aanpak, inrichten van de organisatie (subgroepen en governance) en uitwerken van een bestuurlijke routekaart;
- **Fase 1 (0-12 maanden):** eerste concrete stappen in de samenwerking, waaronder inrichting van de directietafel, uitwerking van gezamenlijke thema's en versterking van data en expertise;
- **Fase 2 (1-3 jaar):** verdere verdieping, borging en evaluatie van de samenwerking en het stelsel.

De bestuurlijke besluitvorming verloopt via een route langs het regionaal bestuurlijk VTH overleg Noord-Holland, dagelijks besturen en algemeen besturen van de omgevingsdiensten, waarbij ook uw Staten worden betrokken en geïnformeerd.

Wij blijven u gedurende dit proces informeren over de voortgang en belangrijke keuzemomenten, conform de eerder met u gedeelde brief.

Tot slot

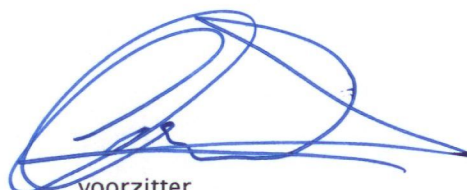
Met de bestuurlijke duiding en het plan van aanpak is een belangrijke stap gezet van verkenning naar verdere uitwerking. De komende periode staat in het teken van nadere concretisering en samenwerking in de praktijk. In de tweede helft van het jaar worden, op basis van deze uitwerking, richtinggevende keuzes voorbereid en voorgelegd, in het kader van de verdere bestuurlijke weging van het vervolg.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
M.J.H. van Kuijk

voorzitter
E.A.S. Rommel

2 bijlage(n)

Bestuurlijke duiding

Plan van aanpak